

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 55.424/3
van 25 februari 2014

over

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot uitvoering van de
wet van 7 januari 2014 tot
wijziging van het statuut van
de gerechtsdeurwaarders'

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 55.424/3
du 25 février 2014

sur

un projet d'arrêté royal 'portant
exécution de la loi du
7 janvier 2014 modifiant le
statut des huissiers de justice'

Op 18 februari 2014 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Justitie verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van Koninklijk besluit ‘tot uitvoering van de wet van 7 januari 2014 tot wijziging van het statuut van de gerechtsdeurwaarders’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 20 februari 2014. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Kaat LEUS, staatsraden, Lieven DENYS, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Frédéric VANNESTE, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jan SMETS, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 25 februari 2014.

*

Le 18 février 2014, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de la Justice à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal portant exécution de la loi du 7 janvier 2014 modifiant le statut des huissiers de justice’.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 20 février 2014. La chambre était composée de Jo BAERT, président de chambre, Jan SMETS et Kaat LEUS, conseillers d'État, Lieven DENYS, assesseur, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Frédéric VANNESTE, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jan SMETS, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 25 février 2014.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid,¹ 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door

“de omstandigheid dat de wet van 7 januari 2014 tot wijziging van het statuut van de gerechtsdeurwaarders reeds in werking is getreden op 1 februari 2014 en deze urgente uitvoeringsmaatregelen vereist om de goede werking en de continuïteit van het ambt van gerechtsdeurwaarder te verzekeren. De hoogdringendheid wordt hieronder per hoofdstuk nogmaals specifiek gemotiveerd:

Hoofdstuk I : De stage

De wet van 7 januari 2014 heeft de uitvoeringsreglementering met betrekking tot de stage opgeheven, met ingang van 1 februari 2014. Hoofdstuk I van onderhavig ontwerpbesluit bepaalt de procedure die de kandidaat-stagiair dient te volgen om de stage tot gerechtsdeurwaarder te kunnen aanvatten.

Zolang deze procedure niet in werking is getreden, kunnen kandidaat-stagiairs hun stage niet aanvatten en is de toegang tot het beroep belemmerd.

Hoofdstuk II : De benoemingscommissie

Dit hoofdstuk bepaalt de wijze van samenstelling van de benoemingscommissie, de presentiegelden, plaats van vestiging en organisatie.

De benoemingscommissie zal instaan voor de organisatie van het vergelijkend examen om tot kandidaat-gerechtsdeurwaarder te worden benoemd en voor de procedure om tot gerechtsdeurwaarder te worden benoemd.

Zonder werkende benoemingscommissie kan er geen vergelijkend examen worden georganiseerd en kunnen de openstaande plaatsen van gerechtsdeurwaarder niet vacant verklaard worden. Vooral voor de organisatie van het vergelijkend examen is het cruciaal dat de benoemingscommissie zo snel mogelijk geïnstalleerd kan worden om aan de wettelijke verplichting te voldoen van de jaarlijkse organisatie van een volledige examencyclus.

Hoofdstuk III : Benoemingsprocedure voor de kandidaat-gerechtsdeurwaarders

Zolang deze procedure niet in werking is getreden, kunnen stagiairs die hun stage afgerond hebben, zich niet inschrijven voor het eerste vergelijkend examen.

Hoofdstuk IV : Beroepsprocedure tegen weigering herinschrijving tableau kandidaat-gerechtsdeurwaarders

De nieuwe wet heeft de mogelijkheid ingevoerd om een kandidaat-gerechtsdeurwaarder te schrappen van het tableau. Zonder dit hoofdstuk, kan de kandidaat wiens schrapping beslist wordt, geen beroep aantekenen tegen deze beslissing.

Hoofdstuk V : Benoemingsprocedure voor de gerechtsdeurwaarder

Zonder dit hoofdstuk kunnen de vacante plaatsen voor gerechtsdeurwaarder niet vacant verklaard worden.

Hoofdstuk VI : De boekhouding

¹ In de Franse tekst van het laatste lid van de aanhef dient te worden verwezen naar “l’article 84, §1er, alinéa 1er, 3°,”.

De wet van 7 januari 2014 voorziet dat de Koning voortaan het model van de boekhouding vaststelt. Hoogdringendheid voor wat betreft de hoofdstukken 6 en 10 is mogelijk minder pertinent aantoonbaar, gezien er momenteel een ministerieel besluit is van 17 december 1998 dat de bij te houden boekhouddocumenten bepaalt.

Hoofdstuk VII : Continuïteit van de openbare dienst

Sinds 1 februari wordt ingeval van ontslag, overlijden, schorsing of afzetting voorzien in een regeling om de continuïteit zo optimaal mogelijk te garanderen. Deze regeling kan echter niet in de praktijk worden omgezet zonder deze uitvoeringsmaatregelen. Dit is problematisch voor alle deurwaarderskantoren die 'openvallen' sinds 1 februari, en waarvoor geen actuele financiële staat (cruciaal voor de overname) kan opgemaakt worden zonder KB.

Hoofdstuk VIII : Raadpleging van het register van plaatsvervangingen

De wet legt de Nationale Kamer de verplichting op om een elektronisch register bij te houden met betrekking tot de plaatsvervangingen. De wet bepaalt echter niet hoe de Nationale Kamer dit dient te doen. Dit artikel voorziet die regeling.

Hoofdstuk IX: De tuchtcommissies

Dit hoofdstuk bepaalt onder meer de wijze waarop de tuchtcommissies dienen samengesteld te worden en hoe de oproep tot kandidaatstelling dient te gebeuren. Zonder dit hoofdstuk kunnen de tuchtcommissies niet ingevuld en opgericht worden. Strikt genomen, betekent dit dat er sinds 1 februari geen specifiek orgaan is dat tuchtdossiers ten gronde kan behandelen.

Hoofdstuk X : Opheffingsbepaling

Zie hoofdstuk VIII.”

*

2. Omwille van de in de adviesaanvraag zelf aangegeven reden is het verlenen van een spoedadvies over de hoofdstukken 6 en 10 van het ontwerp niet noodzakelijk om de continuïteit of de goede werking van de dienst die de gerechtsdeurwaarders verzekeren, te waarborgen. De adviesaanvraag is derhalve niet ontvankelijk voor zover ze betrekking heeft op die hoofdstukken. Ze dienen in een afzonderlijk ontwerp te worden ondergebracht,² dat eventueel kan worden opgevat als een wijzigend ontwerp ten aanzien van het te nemen besluit.

*

² In de aanhef van het ontworpen besluit dient dan geen gewag te worden gemaakt van artikel 522, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek.

3. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

RECHTSGROND

4. De meeste bepalingen van het ontworpen besluit kunnen worden gesteund op de in het eerste lid van de aanhef vermelde bepalingen,³ al dan niet gelezen in samenhang met artikel 108 van de Grondwet (algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Koning).⁴ Daarnaast dienen ook de artikelen 511, § 1, 512, §§ 1, 2 en 3, 529, § 2, eerste lid, en 551/1, 13°, van het Gerechtelijk Wetboek in de aanhef te worden vermeld.

VORMVEREISTEN

5. Uit het aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, voorgelegde dossier blijkt niet dat de Minister van Begroting zijn akkoord met het ontwerp heeft verleend. Zo dit effectief niet het geval is, dient dit vormvereiste nog te worden vervuld. In voorkomend geval dienen de wijzigingen die uit het vervullen van dit vormvereiste zouden voortvloeien, nog om advies te worden voorgelegd bij de Raad van State, afdeling Wetgeving.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

AANHEF

6. De aanhef dient te worden aangepast gelet op hetgeen is opgemerkt omtrent de rechtsgrond voor het ontworpen besluit, wat betekent dat eraan een (eerste) lid dient te worden toegevoegd waarin wordt verwezen naar artikel 108 van de Grondwet en dat het huidige eerste lid (dat het tweede lid wordt) dient te worden aangepast zoals aangegeven *sub* 4 en in voetnoot 1.

7. Aan de aanhef dient een lid te worden toegevoegd, luidend:

“Gelet op de uitzondering inzake het verrichten van de regelgevingsimpactanalyse, bedoeld in artikel 8, § 2, 2°, van de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging;”⁵

³ Al kunnen sommige rechtsgronden nog nader worden gespecificeerd.

⁴ Dat laatste is het geval voor de artikelen 10, 11 en 20 van het ontwerp.

⁵ Zie artikel 10 van het koninklijk besluit van 21 december 2013 ‘houdende uitvoering van titel 2, hoofdstuk 2 van de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging’.

DISPOSITIEF

Artikel 17

8. De gemachtigde bevestigde dat in artikel 17 van het ontwerp dient te worden verwezen naar het derde in plaats van naar het tweede lid van artikel 513, § 4, van het Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 45

9. In tegenstelling tot wat voor de vergoeding aan de waarnemend gerechtsdeurwaarder is bepaald in artikel 39, § 1, tweede lid, van het ontwerp, wordt in artikel 45 van het ontwerp niet voorzien in een procedure voor het geval geen overeenstemming wordt bereikt omtrent de erin bedoelde vergoeding, tot bepaling waarvan overigens ook geen regels zijn opgenomen. Vraag is of artikel 45 van het ontwerp op deze punten niet dient te worden aangevuld.

Artikel 47

10. In artikel 47 van het ontwerp dient duidelijker te worden aangegeven welke de voorwaarden tot benoeming van de externe leden van de tuchtcommissie voor de gerechtsdeurwaarders zijn. Thans zijn die benoemingsvoorwaarden erin slechts verspreid en eerder impliciet opgenomen, namelijk in de bepaling omtrent de samenstelling van de tuchtcommissie uit externe leden (§ 1) en deels in de bepaling betreffende de voorwaarden tot ontvankelijkheid van de kandidaatstellingen (§ 3, tweede lid).

Ook zou de voorwaarde inzake het strafregister (artikel 47, § 3, tweede lid, 2°, van het ontwerp) moeten worden geëxpliciteerd.

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1^{er}¹, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée par :

« de omstandigheid dat de wet van 7 januari 2014 tot wijziging van het statuut van de gerechtsdeurwaarders reeds in werking is getreden op 1 februari 2014 en deze urgente uitvoeringsmaatregelen vereist om de goede werking en de continuïteit van het ambt van gerechtsdeurwaarder te verzekeren. De hoogdringendheid wordt hieronder per hoofdstuk nogmaals specifiek gemotiveerd:

Hoofdstuk I : De stage

De wet van 7 januari 2014 heeft de uitvoeringsreglementering met betrekking tot de stage opgeheven, met ingang van 1 februari 2014. Hoofdstuk I van onderhavig ontwerpbesluit bepaalt de procedure die de kandidaat-stagiair dient te volgen om de stage tot gerechtsdeurwaarder te kunnen aanvatten.

Zolang deze procedure niet in werking is getreden, kunnen kandidaat-stagiairs hun stage niet aanvatten en is de toegang tot het beroep belemmerd.

Hoofdstuk II : De benoemingscommissie

Dit hoofdstuk bepaalt de wijze van samenstelling van de benoemingscommissie, de presentiegelden, plaats van vestiging en organisatie.

De benoemingscommissie zal instaan voor de organisatie van het vergelijkend examen om tot kandidaat-gerechtsdeurwaarder te worden benoemd en voor de procedure om tot gerechtsdeurwaarder te worden benoemd.

Zonder werkende benoemingscommissie kan er geen vergelijkend examen worden georganiseerd en kunnen de openstaande plaatsen van gerechtsdeurwaarder niet vacant verklaard worden. Vooral voor de organisatie van het vergelijkend examen is het cruciaal dat de benoemingscommissie zo snel mogelijk geïnstalleerd kan worden om aan de wettelijke verplichting te voldoen van de jaarlijkse organisatie van een volledige examencyclus.

Hoofdstuk III : Benoemingsprocedure voor de kandidaat-gerechtsdeurwaarders

Zolang deze procedure niet in werking is getreden, kunnen stagiairs die hun stage afgerond hebben, zich niet inschrijven voor het eerste vergelijkend examen.

Hoofdstuk IV : Beroepsprocedure tegen weigering herinschrijving tableau kandidaat-gerechtsdeurwaarders

De nieuwe wet heeft de mogelijkheid ingevoerd om een kandidaat-gerechtsdeurwaarder te schrappen van het tableau. Zonder dit hoofdstuk, kan de kandidaat wiens schrapping beslist wordt, geen beroep aantekenen tegen deze beslissing.

Hoofdstuk V : Benoemingsprocedure voor de gerechtsdeurwaarder

Zonder dit hoofdstuk kunnen de vacante plaatsen voor gerechtsdeurwaarder niet vacant verklaard worden.

Hoofdstuk VI : De boekhouding

De wet van 7 januari 2014 voorziet dat de Koning voortaan het model van de boekhouding vaststelt. Hoogdringendheid voor wat betreft de hoofdstukken 6 en 10 is

¹ Le texte français du dernier alinéa du préambule doit viser « l'article 84, §1er, alinéa 1er, 3°, ».

mogelijk minder pertinent aantoonbaar, gezien er momenteel een ministerieel besluit is van 17 december 1998 dat de bij te houden boekhouddocumenten bepaalt.

Hoofdstuk VII : Continuïteit van de openbare dienst

Sinds 1 februari wordt ingeval van ontslag, overlijden, schorsing of afzetting voorzien in een regeling om de continuïteit zo optimaal mogelijk te garanderen. Deze regeling kan echter niet in de praktijk worden omgezet zonder deze uitvoeringsmaatregelen. Dit is problematisch voor alle deurwaarderskantoren die 'openvallen' sinds 1 februari, en waarvoor geen actuele financiële staat (cruciaal voor de overname) kan opgemaakt worden zonder KB.

Hoofdstuk VIII : Raadpleging van het register van plaatsvervangingen

De wet legt de Nationale Kamer de verplichting op om een elektronisch register bij te houden met betrekking tot de plaatsvervangingen. De wet bepaalt echter niet hoe de Nationale Kamer dit dient te doen. Dit artikel voorziet die regeling.

Hoofdstuk IX: De tuchtcommissies

Dit hoofdstuk bepaalt onder meer de wijze waarop de tuchtcommissies dienen samengesteld te worden en hoe de oproep tot kandidaatstelling dient te gebeuren. Zonder dit hoofdstuk kunnen de tuchtcommissies niet ingevuld en opgericht worden. Strikt genomen, betekent dit dat er sinds 1 februari geen specifiek orgaan is dat tuchtdossiers ten gronde kan behandelen.

Hoofdstuk X : Opheffingsbepaling

Zie hoofdstuk VIII ».

*

2. Pour le motif que la demande d'avis indique elle-même, la garantie de la continuité ou du bon fonctionnement du service qu'assurent les huissiers de justice ne requiert pas de donner un avis urgent sur les chapitres 6 et 10 du projet. Il s'ensuit qu'en ce qu'elle a trait à ces chapitres, la demande d'avis n'est pas recevable. Il y a lieu de transférer ces derniers dans un projet distinct², qui peut éventuellement être conçu comme un projet apportant des modifications à l'arrêté envisagé.

*

3. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique, ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

² Le préambule de l'arrêté en projet ne fera alors pas état de l'article 522, § 2, du Code judiciaire.

FONDEMENT JURIDIQUE

4. La plupart des dispositions de l'arrêté en projet peuvent s'appuyer sur les dispositions mentionnées au premier alinéa du préambule ³, le cas échéant en combinaison avec l'article 108 de la Constitution (pouvoir général d'exécution du Roi) ⁴. Le préambule devra en outre faire également mention des articles 511, § 1er, 512, §§ 1er, 2 et 3, 529, § 2, alinéa 1er, et 551/1, 13°, du Code judiciaire.

FORMALITES

5. Il ne ressort pas du dossier soumis au Conseil d'État, section de législation, que le Ministre du Budget a donné son accord sur le projet. Si tel n'est effectivement pas le cas, cette formalité devra encore être accomplie. Le cas échéant, les modifications découlant de l'accomplissement de cette formalité devront encore être soumises au Conseil d'État, section de législation.

EXAMEN DU TEXTE

PREAMBULE

6. Le préambule sera adapté pour tenir compte de l'observation relative au fondement juridique de l'arrêté en projet, ce qui requiert d'y ajouter un (premier) alinéa visant l'article 108 de la Constitution et d'adapter le premier alinéa actuel (qui devient le deuxième alinéa) comme il est indiqué au point 4 et dans la note 1.

7. Le préambule sera complété par un alinéa rédigé comme suit :

« Vu l'exception relative à l'accomplissement de l'analyse d'impact de la réglementation, visée à l'article 8, § 2, 2°, de la loi du 15 décembre 2013 portant des dispositions diverses concernant la simplification administrative ; » ⁵.

DISPOSITIF

Article 17

8. Le délégué a confirmé que l'article 17 du projet doit faire référence au troisième plutôt qu'au deuxième alinéa de l'article 513, § 4, du Code judiciaire.

³ Bien que certains fondements juridiques puissent encore être davantage spécifiés.

⁴ Il en va ainsi pour les articles 10, 11 et 20 du projet.

⁵ Voir l'article 10 de l'arrêté royal du 21 décembre 2013 'portant exécution du titre 2, chapitre 2 de la loi du 15 décembre 2013 portant des dispositions diverses concernant la simplification administrative'.

Article 45

9. Contrairement à ce que l'article 39, § 1er, alinéa 2, du projet prescrit en ce qui concerne l'indemnité due à l'huissier de justice faisant fonction, l'article 45 du projet ne prévoit pas de procédure dans le cas où il n'y pas d'accord relativement à l'indemnité qui y est visée et dont la détermination ne fait d'ailleurs l'objet d'aucune règle. La question se pose de savoir s'il ne faut pas compléter l'article 45 du projet sur ces points.

Article 47

10. L'article 47 du projet doit indiquer avec plus de précision quelles sont les conditions de nomination des membres externes de la commission de discipline des huissiers de justice. Pour l'heure, ces conditions y figurent uniquement de façon dispersée et d'une manière plutôt implicite, à savoir dans la disposition relative à la composition de la commission de discipline par des membres externes (§ 1er) et en partie dans la disposition relative aux conditions de recevabilité des actes de candidature (§ 3, alinéa 2).

La condition relative au casier judiciaire (article 47, § 3, alinéa 2, 2°, du projet) doit également être explicitée.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT